

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP .410.012.01.2015

P/15/098

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/098 Wykorzystanie potencjału Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Tadeusz Błachnio, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 15413 (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” ul. Żwirki i Wigury 1, 00-906 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Kaczmarzyk, Naczelny Dyrektor Przedsiębiorstwa Państwowego "Porty Lotnicze" ¹ od dnia 7 lutego 2014 r. Poprzednio Naczelnym Dyrektorem Przedsiębiorstwa Państwowego "Porty Lotnicze" w okresie od dnia 13 lutego 2008 r. do dnia 6 lutego 2014 r. był Pan Michał Marzec (dowód: akta kontroli str. 2)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wypełnianie przez PPL praw i obowiązków wynikających z Umowy Spółki Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o.² oraz z Biznes Planu dla Spółki.

NIK zwraca uwagę, że wartość udziałów Spółki, których właścicielem jest PPL została przeszacowana z kwoty 221 mln zł do kwoty 41 mln zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Udział PPL w realizacji zadań inwestycyjnych w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o.

Opis stanu faktycznego

PPL uczestniczyło³ w przygotowaniu założeń Biznes Planu dla Spółki, w którym uwzględniono postanowienia KE - Decyzja (K92009)3024 w sprawie notyfikowania pomocy publicznej N 570/2008 Polska – Pomoc na inwestycje dla Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka.

Biznes Plan Spółki (wersja B) z 3 października 2008 r. opracowany przez Trio Management Corporate Finance Sp. z o.o. został zatwierdzony, przyjęty jednogłośnie, uchwałą Nr 4/2008 Zgromadzenia Wspólników z dnia 5 grudnia 2008 r.

Kapitał zakładowy Spółki wynosił 9 039 700 zł, Województwo Podkarpackie posiadało 50,22% udziałów, a PPL – 49,78%. Udziałowcy planowali podniesienie kapitału w 2008 r. o 380 692 124 zł (Województwo Podkarpackie – 202 425 557 zł, a PPL 178 266 567 zł). W kolejnych latach udziałowcy mieli podnieść kapitał o dalsze 76 900 000 zł, (tj. do kwoty 466 631 824 zł), w rezultacie udział

¹ Dalej także – DN PPL.

² Dalej także Spółka.

³ Wyjaśnienia PPL/N/NS/081/580/2015 z dnia 9 października 2015 r. podpisane przez Dyrektora Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

Województwa Podkarpackiego miał wzrosnąć do 52,6%, a udział PPL do 47,4% na koniec 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-87)

Uchwałą nr 3/2011 z dnia 21 kwietnia 2011 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników podwyższony został kapitał zakładowy Spółki - do kwoty 466 634 800 zł. Udział PPL w tym kapitale stanowił 47,41%, a jego wartość wynosiła 221 220 000 zł.

W kolejnych latach podjęto cztery uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego (ostatnią w dniu 30 czerwca 2015 r.), łącznie o kwotę 18 007 800 zł i obejmowaniu wszystkich nowych udziałów przez Województwo Podkarpackie. Kapitał zakładowy Spółki wyniósł po tych podwyższeniach 484 642 600 zł, a udział PPL (wynoszący 221 220 000 zł) stanowił 45,65%.

(dowód: akta kontroli str. 88-91)

Podwyższenia kapitału PL Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. opłacane przez PPL przedstawiono w poniższym zestawieniu⁴.

Lp.	Data uchwały	Data księgowania podwyższenia	Forma wkładu	Kwota w zł
1.	18 grudnia 2007 r.	grudzień 2007 r.	pieniężny	4 500 000
2.	30 czerwca 2009 r.	sierpień 2009 r.	aport	181 886 400
3.	6 listopada 2009 r.	wrzesień 2010 r.	pieniężny	11 383 600
4.	10 maja 2010 r.	grudzień 2010 r.	pieniężny	10 000 000
5.	21 kwietnia 2011 r.	listopad 2011 r.	pieniężny	13 450 000
Razem				221 220 000

(dowód: akta kontroli str.90-91, 129-130, 347, 373-383)

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Nr 19/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r. skreślono artykuł 10 Umowy Spółki, który stanowił m.in., że kapitał zakładowy może być podwyższony o kwotę 500 mln zł w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.148-150)

Artykuł 12 Umowy Spółki stanowi, że Wspólnicy mogą być zobowiązani Uchwałą Zgromadzenia Wspólników do świadczeń dodatkowych na rzecz Spółki, których rodzaj i zakres może zostać określony w odrębnych umowach między Wspólnikami lub między Wspólnikami i Spółką. Świadczenia dodatkowe dotyczyć mogą zobowiązań w zakresie nakładów, usług lub innych świadczeń inwestycyjnych na rzecz Spółki.

Według wyjaśnień Dyrektora Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego - w historii Spółki nie wystąpiły przypadki zobowiązania jej Wspólników do świadczeń dodatkowych, o których mowa w przywołanym artykule. PPL nie realizowało na rzecz Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. świadczeń innych niż opłacanie uchwalonych podwyższeń kapitału zakładowego⁵.

(dowód: akta kontroli str.6, 7, 106)

W okresie 2012-2015 (I półrocze) odbyło się siedem Zgromadzeń Wspólników w trakcie których podjęto 69 uchwał - wszystkie jednogłośnie. Przyjęto wszystkie sprawozdania finansowe, sprawozdania organów Spółki i udzielono absolutorium

⁴ Dane m. in. na podstawie wyjaśnień PPL/N/NS081/637/2015 z dnia 27 listopada 2015 r. podpisanych przez Dyrektora Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

⁵ Wyjaśnienia PPL/N/NS/081/580/2015 z dnia 9 października 2015 r. podpisane przez Dyrektora Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

z wykonania obowiązków wszystkich ich członków za lata obrotowe 2011, 2012, 2013, 2014. Stratę, ponoszoną w każdym z lat obrotowych, wynoszącą łącznie 60 748 513,03 zł postanowiono pokryć z zysków przyszłych okresów. Xxx

Reprezentanci PPL na Zgromadzenia Wspólników otrzymywali każdorazowo instrukcję głosowania, której częścią było sprawozdanie z wykonania instrukcji głosowania – każdorazowo wypełniane i potwierdzające głosowanie zgodnie z instrukcją.

DN PPL, działając na podstawie Art. 22 ust. 3 lit. a) oraz ust. 4 Umowy Spółki wyznaczył do składu drugiej i trzeciej kadencji Rady Nadzorczej Dorotę Gutowską i Krzysztofa Kłaka (pismami z dnia 10 czerwca 2010 r. i 10 czerwca 2013 r.). Pismem z dnia 6 października 2014 r. DN PPL poinformował Prezesa Zarządu Spółki o odwołaniu z Rady Nadzorczej Doroty Gutowskiej i powołaniu w jej miejsce Jakuba Warchała.

(dowód: akta kontroli str. 92-300)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Polityka PPL wobec Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. , w tym działania PPL w celu zdyskontowania potencjału ww. Portu Lotniczego.

Opis stanu
faktycznego

PPL weryfikuje przedstawiane przez spółki GK PPL dokumenty strategiczne. Priorytetowa dla PPL jest korelacja ze strategią PLL LOT S.A. w celu budowy na Lotnisku im. F. Chopina hubu⁶ narodowego i węzła transferowego, który zasilany będzie ruchem polskich portów regionalnych. Każda ze spółek GK PPL (niezależnie od wysokości zaangażowania PPL w jej kapitale) realizuje swoją działalność samodzielnie. PPL analizuje programy i prognozy ich funkcjonowania przy uwzględnieniu interesu PPL polegającego na budowaniu wartości rynkowej GK PPL. Spółki GK PPL nie uzgadniają między sobą strategii rozwojowych, ani planów inwestycyjnych. Nie istnieje dokument, który wyznaczałby wspólny plan inwestycyjny Grupy Kapitałowej PPL⁷.

(dowód: akta kontroli str. 336-344)

PPL brało udział⁸ w opracowaniu Planu Generalnego Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. Działania Zarządu Spółki poddawane były opiniowaniu RN. PPL deleguje do składu organu nadzorczego Spółki osoby dysponujące właściwym doświadczeniem i wykształceniem. Według przytoczonych wyjaśnień decyzje PPL odnośnie Planu Generalnego Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. podejmowane były przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych, których siła oddziaływania ograniczona jest z racji struktury kapitałowej i roli, jaką odgrywa w Spółce Województwo Podkarpackie. PPL formułowało cele gospodarcze Spółki poprzez udział w czynnościach korporacyjnych, w tym poprzez podejmowanie uchwał przez organy Spółki.

⁶ Hub lotniczy - lotniczy port przesiadkowy.

⁷ Wyjaśnienia PPL/N/NS081/630/2015 z dnia 20 listopada 2015 r. podpisane przez Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego PPL.

⁸ Wyjaśnienia PPL/N/NS081/637/2015 z dnia 27 listopada 2015 r. podpisane przez Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

Według wyjaśnień Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego⁹ - Spółka, ani Województwo Podkarpackie nie zwracały się formalnie do PPL o wsparcie w celu wykorzystania potencjału lotniska w Rzeszowie, ale PPL jako odpowiedzialny i racjonalny Wspólnik brał udział we wszystkich podejmowanych przez Zarząd inicjatywach służących rozwojowi. Zakres wsparcia udzielanego przez PPL w odniesieniu do Spółki, determinowany jest regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej. Po wydzieleniu Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. ze struktur PPL, co nastąpiło 30 września 2009 r., PPL nie realizowało jakichkolwiek dodatkowych świadczeń na rzecz Spółki poza gotówkowymi podwyższeniami kapitału, których wysokość była zgodna z postanowieniami decyzji Komisji Europejskiej Nr 570/2008 w sprawie pomocy publicznej dla Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str.335-347)

Biznes Plan zakładał (str. 70-71), że Spółka miała ponosić stratę netto do roku 2019, a w następnych latach miała przynosić zyski netto, w roku 2030 ok. 20 mln zł. Wartość EBITDA miała być ujemna do roku 2011, a następnie miała być dodatnia, w roku 2014 miała wynosić +10 mln zł. Na lata 2008 – 2014 zakładano osiągnięcie straty netto, łącznie na poziomie ok. 119 mln zł; faktycznie poniesiona przez Spółkę strata w tym okresie wyniosła ok. 90 mln zł.

W opracowanym w styczniu 2015 r. przez firmę PricewaterhouseCoopers¹⁰, raporcie podsumowującym analizy możliwych wariantów konsolidacji GK PPL - oceniono potencjał spółek GL PPL pod względem perspektyw: rynkowej, finansowej, możliwości synergii. Z dziewięciu spółek GK PPL prowadzących działalność lotniczą, tylko pięć¹¹ otrzymało rekomendację wskazującą na zasadność pozostawienia w portfelu. Spółka Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka znalazła się wśród spółek rekomendowanych do dezinvestycji aktywów. We wnioskach z analizy sytuacji spółek lotniskowych z GK PPL (str. 126, 160) PwC wskazało, że PL Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. notuje stratę netto od 15 do 17 mln, ale strata netto będzie się pogłębiać do poziomu 38 mln zł w 2038 r., co oznacza brak możliwości wypłaty dywidendy, stwierdzono, że prognozowane słabe wyniki związane są z ograniczonymi możliwościami rozwoju.

(dowód: akta kontroli str. 79-80, 322-326)

W Planie Wdrażania Optymalizacji Grupy Kapitałowej PPL, zatwierdzonym przez ND PPL w marcu 2015 r., Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. została zaliczona do kategorii spółek posiadających niski potencjał rozwojowy i przeznaczonych do zbycia. Decyzja w tej sprawie ma zostać podjęta w I półroczu 2016 r., po zakończeniu programu inwestycyjnego. Spółka realizuje program inwestycyjny rozbudowy infrastruktury lotniskowej o wartości przekraczającej 567 mln zł, który jest współfinansowany ze środków unijnych.

Według wyjaśnień Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego - PPL nie dysponuje wiążącymi ustaleniami z Województwem Podkarpackim odnośnie terminu i sposobu wycofania się PPL z udziału w Spółce.

(dowód: akta kontroli str.6)

Kontrola wykazała rozbieżność prognozowanego wyniku finansowego jaki miała uzyskiwać Spółka występującą pomiędzy prognozą sporządzoną dla potrzeb Biznes Planu z 2008 r. (str. 70-71), a prognozą w raporcie podsumowującym analizy

⁹ Wyjaśnienia PPL/NS081/630/2015 z dnia 20 listopada 2015 r. podpisane przez Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego PPL.

¹⁰ Dalej także PwC.

¹¹ Trzy spółki uznano za kluczowe dla budowania wartości, a dwie za posiadające potencjał do budowania wartości GK PPL.

możliwych wariantów konsolidacji GK PPL sporządzonym w styczniu 2015 r. przez PwC.

W Biznes Planie prognozowano, że skumulowany wynik netto dla okresu 2015-2030 będzie dodatni i wyniesie ok. 67 mln zł, a prognoza przyjęta w raporcie PwC przewiduje, że w okresie 2015-2030 Spółka poniesie w każdym roku stratę netto, której skumulowana wartość wyniesie 365 mln zł.)

Wg wyjaśnień Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego PPL¹², - - Biznes Plan powstawał w latach 2007-2008 i opierał się na ówczesnych prognozach ruchu lotniczego, a w raporcie PwC z 2015 r. dokonano „spłaszczenia” prognoz spółek zarządzających lotniskami i przy szacowaniu wyników zastosowano podejście ostrożnościowe. Wzięto też pod uwagę stosunkowo niewielki udział przychodów Spółki z usług lotniskowych i pozalotniskowych oraz wysoki udział przychodów ze sprzedaży paliw. PwC oszacowało, że w latach 2014-2038 wystąpi trwały brak zyskowności od wyniku na sprzedaży do wyniku finansowego netto.

Kontrola ustaliła, że:

- Biznes Plan przewidywał osiągnięcie przez Spółkę w okresie 2008-2014 straty netto, na poziomie ok. 119 mln zł, a rzeczywiście osiągnięty wynik finansowy netto był korzystniejszy i strata wyniosła ok. 90 mln zł (76% zakładanej).
- Biznes Plan przewidywał osiągnięcie przez Spółkę za rok 2014 r. straty netto na poziomie 19 mln zł, a wg prognozy z raportu PwC strata netto miała wynosić 21 mln zł, podczas gdy w rzeczywistości strata neto Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. za 2014 r. wyniosła ok. 14 mln zł?

Według wyjaśnień Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego PPL¹³ - wiarygodność prognoz przyszłych wyników Spółki była analizowana przez zespół złożony z pracowników Biura Strategii i nadzoru Właścicielskiego oraz Pionu Finansowego, a stopień realizacji Biznes Planu był przedmiotem badań PwC. Strata netto w roku 2014 r. była niższa od zakładanej ze względu na sprzedaż trzech działek (3,65 mln zł), naliczone kary umowne (1,14 mln zł), zwiększenie przychodów z czynszów i dzierżawy (1,28 mln zł). Wynik na sprzedaży w 2014 r. zamknął się stratą przekraczającą 29 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 329-334)

Do końca I półrocza 2015 r. PPL dokonało odpisów aktualizacyjnych wartości udziałów Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. o kwotę 179 982 tys. zł.

Poniższe zestawienie obrazuje dokonane obniżenia wartości udziałów¹⁴ w zł.

Odpisy wartości udziałów		Wartość udziałów netto
Data odpisu	Wartość odpisu	
		221 220 000,00
31 grudnia 2011 r.	61 139 843,40	160 080 156,60
31 grudnia 2011 r.	29 176 011,47	130 904 145,13
31 grudnia 2013 r.	89 666 415,63	41 237 729,50
RAZEM	179 982 270,50	

¹² Wyjaśnienia PPL/N/NS081596/2015 z dnia 23 października 2015 r. podpisane przez Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

¹³ Jw.

¹⁴ Dane na podstawie wyjaśnień PPL/N/NS081/637/2015 z dnia 27 listopada 2015 r. podpisanych przez Dyrektor Biura Strategii i Nadzoru Właścicielskiego.

Według wyjaśnień Dyrektora Pionu Finansowego¹⁵ - odpis na kwotę 61 139 843,40 zł, dokonany na podstawie wstępnych danych finansowych Spółki (przed badaniem sprawozdania), został powiększony o kwotę 29 176 011,47 zł na podstawie danych ostatecznych. Łączna wartość odpisów została zweryfikowana przez biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe PPL za 2011 r.

Podstawę dokonywanych odpisów aktualizacyjnych stanowiły kalkulacje przygotowywane wewnętrznie przez służby Głównego Księgowego PPL na podstawie sprawozdań finansowych, a uzyskane wyniki były corocznie przedmiotem badania biegłego rewidenta w trakcie badania sprawozdania finansowego. Okresowo zlecano zewnętrznym firmom eksperckim przygotowanie dodatkowych opinii w zakresie poprawności wyników, jak i zastosowanej metodyki.

(dowód: akta kontroli str. 345-348, 374-375)

W raporcie niezależnego biegłego rewidenta¹⁶ z przeglądu informacji finansowej PPL za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. wskazano m.in., że wartość bilansowa udziałów PPL w Porcie Lotniczym Rzeszów-Jasionka Sp. z o.o. wynosi 41 238 tys. zł, co ze względu na słabsze wyniki niż prognozowane przy ostatniej wycenie, stanowi przesłankę do dalszej aktualizacji.

(dowód: akta kontroli str. 372)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹⁷, odstępuje od formułowania wniosków wobec niestwierdzenia nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 14 stycznia 2016 r.

Kontroler
Tadeusz Błachnio
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Dyrektor
Sławomir Grzelak

/ - /

.....
podpis

/ - /

.....
podpis

¹⁵ Pismo PPL/N/F/554/FFC/081-51/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r.

¹⁶ Deloitte

¹⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: *ustawa o NIK*.

